

РОЗРОБЛЯЄТЬСЯ НОВИЙ МІЖНАРОДНИЙ ПРОЕКТ ІЗ ЗБЕРЕЖЕННЯ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТАХ.

19 грудня 2025 року в онлайн – режимі на платформі ZOOM, пройшла вступна зустріч підготовчого етапу проекту «Розширена мережа природоохоронних територій для збереження та розвитку біорізноманіття», який розробляється за підтримки Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України, Глобальним екологічним фондом (ГЕФ) спільно із Програмою ООН з навколишнього середовища (ЮНЕП) та Секретаріатом Карпатської конвенції.

Його метою є поліпшення збереження біорізноманіття та підвищення стійкості до зміни клімату в Українських Карпатах, шляхом зміцнення мережі природоохоронних територій та сталого розвитку.

Роботу над підготовкою проектної ідентифікаційної форми здійснювали Секретаріат Карпатської конвенції у Відні, Віденський центр Програми ООН з навколишнього середовища (ЮНЕП) та інститут екології Карпат НАН України (координатор Оксана Марискевич).

В зустрічі взяли участь понад сімдесят представників Мінекономіки України, наукових інституцій, установ природно-заповідного фонду, органів місцевої влади та громадських організацій.

Карпатський біосферний заповідник представляли його керівники (Микола Рибак та Федір Гамор) й начальниця відділу наукових основ сталого розвитку, розробки та впровадження грантових проектів Ірина Йонаш.

Відкрили та вітали учасників зустрічі заступник Міністра економіки, довкілля та сільського господарства України Ігор Зубович та керівник Програмного офісу ООН з навколишнього середовища у Відні й Секретаріату Карпатської конвенції Гаральд Егерер.

Відповідальні працівники Віденського представництва ЮНЕП та Секретаріату Карпатської конвенції (Гаральд Егерер, Клавдія Курас, Людмила Сіриченко, Леся Ніколаєва, Соня Геберт та Іскра Стоянова) детально проінформували про історію прийняття Карпатської конвенції та її роль у збереженні природи та сталого розвитку в Карпатах, проаналізували стан підготовки цього проекту, його цілі, складові частини та очікувані результати від його реалізації.

Ішлолося також і про можливі ризики із впровадження цього проекту та про заходи щодо їх мінімізації.

Проект передбачає три складові компоненти. По-перше, це посилення мережі природоохоронних територій і сталого управління пралісами та старовіковими лісами в Карпатському регіоні України, По-друге, сприяння розвитку спроможності управлінського персоналу для впровадження рекомендацій щодо практичної діяльності з питань впливу змін клімату та сталого управління природоохоронними територіями й старовіковими лісами та пралісами, і по -третє, забезпечення збільшення ефекту від отриманих результатів від двох попередніх компонентів. Вся робота та результати впровадження проекту мають узгоджуватись з відповідними протоколами до Карпатської конвенції, які ратифіковані і діють в Україні як Закони.

Для реалізації проекту передбачається спрямувати на протязі чотирьох років, біля чотирьох мільйонів доларів США за рахунок ГЕФу та двадцять три мільйони доларів українського дофінансування.

Дуже важливо, що учасники зустрічі, особливо представники карпатських установ природно-заповідного фонду мали можливість взяти участь в обговоренні проекту, поставити запитання та внести свої пропозиції щодо підготовки його кошторису.

Виступаючи в цьому контексті, заступник директора Карпатського біосферного заповідника (КБЗ) , професор Федір Гамор, нагадав що ідея прийняття Карпатської конвенції сформована в резолюції Міжнародної науково-практичної конференції «Карпатський регіон і

проблеми сталого розвитку», яку організувала адміністрація КБЗ у місті Рахів, ще у 1998 році.

З ініціативи адміністрації КБЗ створенно й серійний транснаціональний об'єкт Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО «Букові праліси та да давні ліси Карпат та інших регіонів Європи», до складу якого зараз входять ділянки із 18 європейських країн.

Найбільша складова частина цього об'єкту спадщини ЮНЕСКО охороняється в межах КБЗ. Для збереження пралісів та сталого розвитку регіону їх розташування, трьома Указами та спеціальними дорученнями Президента України й розпорядженнями Кабінету Міністрів, затверджено цілий комплекс заходів, які через відсутність фінансування залишаються не виконаними. Сед них дуже важливим є спорудження на базі КБЗ, на гірському курорті Кваси Міжнародного навчально-дослідного центру збереження букових пралісів, еколого-освітньої роботи та сталого розвитку.

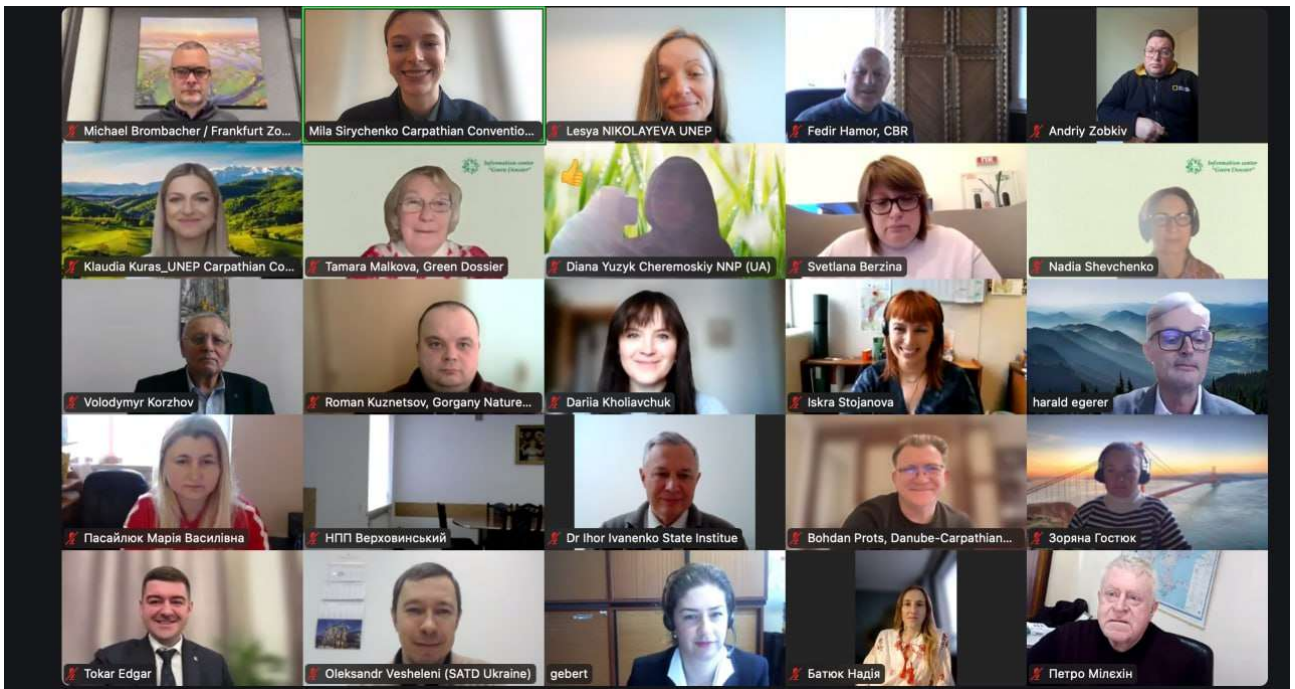
Будівництво цього об'єкту передбачено також Державною програмою розвитку Карпатського регіону, яка відповідно до Указу Президента затверджена Постановою Кабінету Міністрів України.

Враховуючи ці обставини, ми звернулись з проханням до розробників проєкту, передбачити кошти на реалізацію заходів передбачених цими рішеннями Президента та Уряду України, в першу чергу знайти можливість профінансувати будівництво цього міжнародного центру.

Дуже приємно, що наше прохання на зустрічі сприйнято схвально та з обіцянками сприяти вирішенню цих проблем.

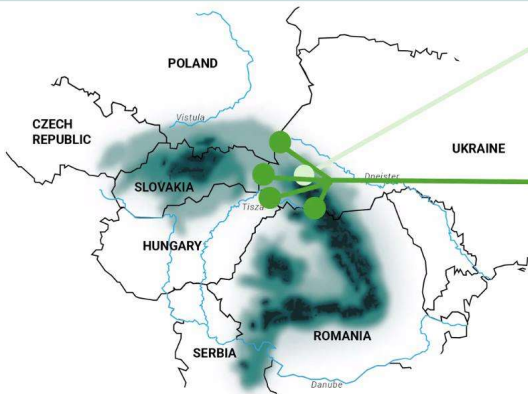
Із заключими промовама при закритті зустрічі виступили директор Департаменту природоохоронних територій та біорізноманіття Мінекономіки України, Національний координатор Карпатської конвенції Едгар Токар та Гаральд Егерер.

Федір Гамор,
заступник директора Карпатського біосферного заповідника,
професор
19.12.2025 р.

The Role of Ukraine in the Carpathian Convention

Ukraine's central position within the Carpathian region makes its involvement crucial for the success of regional integration. **Ukraine's inclusion in the Convention provides several opportunities:**

ENVIRONMENTAL PROTECTION AND BIODIVERSITY

- Diverse ecosystems and old-growth forests in Ukrainian Carpathians **require transboundary protection.**
- Ukraine maintains **vital ecological corridors** linking neighboring countries.

CROSS-BORDER COOPERATION

- Cross-border biodiversity, **sustainable tourism**, and **rural development projects** strengthen environmental protection.
- Municipalities twinning** deepens cooperation and shared best practices.
- These initiatives **support economic growth** in Ukraine's western regions

Key Facts: GEF project "Enhanced protected areas network for biodiversity conservation and development"

Country: Ukraine
GEF Project ID: 11664
GEF Focal Area: Biodiversity
Project Duration: 48 months

Total GEF project financing:
 4 000 000 USD

Total Project Co-financing:
 23 000 000 USD

Project Objective: To enhance biodiversity conservation and increase resilience to climate change in the Ukrainian Carpathians through strengthening its PAs network and sustainable development.

Implementing Agency: UNEP

Executing Agency: Secretariat of Carpathian Convention

Key National Beneficiary:
 Ministry of Economy, Environment and Agriculture of Ukraine

